

33. OTURUM

Rapor
CG33(2017)19prov
7 Temmuz 2017

Sırbistan'da Yerel ve Bölgesel Demokrasi

İzleme Komisyonu

Raportörler:¹ Lucia KROON, Hollanda (L, EPP/CCE)
Sören SCHUMACHER, Almanya (R, SOC)

Tavsiye kararı taslağı (oylama için)2
Açıklayıcı not (bilgi için)².....4

Özet

Bu, Sırbistan Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartını 2007'de onayladıktan sonra ülkedeki yerel ve bölgesel demokrasi hakkında hazırlanan ikinci rapordur. Rapor Sırbistan'ın, özellikle Avrupa Yerel Topluluklar veya Yönetimler Arasında Sınır ötesi İş birliği Çerçeve Sözleşmesini onaylayarak ve Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Yerel Yönetimlerin Faaliyetlerine Katılma Hakkına İlişkin Ek Protokolünü imzalayarak, 2011'de Kongre tarafından alınan tavsiye kararlarının çoğuna olumlu karşılık verdiğini kaydeder. Ayrıca, başta yerel yönetim kadrolarının statüsü ile ilgili yasanın kabul edilmesi olmak üzere, özerk yerel yönetimi modernize etmek ve güçlendirmek için bir dizi önemli yasal adım da atıldı. Raportörler Kamu Yönetimi Reform Stratejisi'nin daha yaygın uygulanmasının önemini vurgularlar ve Sırp makamlarını, yolsuzlukla mücadele çabalarını yerel yönetim düzeyinde de sürdürme konusunda teşvik ederler.

Raportörler yetkili makamların dikkatini görevlendirme konusuna getirilen geçici yasak, yerel yönetim meclislerinin fesh edilme ihtimali, devlet hibelerinin ve rezerve fon kaynaklarının tahsisinde şeffaf kriterlerin olmaması konularına çekmektedir. Kongre, Sırp makamlarının yerel yönetimlere işlevlerini yerine getirmek üzere yeterli kaynak tahsis etmelerini ve sağlık bakımı ve eğitimin tüm sorumluluğunu yerel düzeyde bırakmalarını tavsiye eder. Kongre son olarak Sırbistan'a Voyvodina Özerk Bölgesinin mali durumunu netleştirmesini ve geliştirmesini ısrarla tavsiye eder.

1 L: Yerel Yönetimler Meclisi / R: Bölgesel Yönetimler Meclisi
EPP/CCE: Kongredeki Avrupa Halk Partisi Grubu
SOC: Sosyalist Grup
ILDG: Bağımsız ve Liberal Demokrat Grup
ECR: Avrupa Muhafazakarlar ve Reformcular Grubu
NR: Kongrede bir siyasi gruba dahil olmayanlar

² Açıklayıcı not sadece İngilizce ve Fransızca olarak mevcuttur.

TAVSİYE KARARI TASLAĞI³

1. Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi aşağıdaki hususlara atıfta bulunmaktadır:

a. Kongrenin amaçlarından birinin “yerel ve bölgesel demokrasini yaygınlaştırılması amacıyla Bakanlar Komitesine teklifler sunmak” olduğu belirtilen Tüzüğe ilişkin CM/Res(2015)9 sayılı Kongre ile ilgili Karar, Madde 2, Fıkra 1.b;

b. “Kongre düzenli olarak her ülke için tüm üye ülkelerde ve Avrupa Konseyine katılma başvurusunda bulunan ülkelerde, yerel ve bölgesel demokrasiyle ilgili duruma ilişkin raporlar hazırlar ve özellikle de Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartında yer alan ilkelerin uygulanmasını temin eder” ifadesinin yer aldığı, Tüzüğe ilişkin CM/Res(2015)9 sayılı Kongre ile ilgili Karar, Madde 2, Fıkra 3;

c. Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi Kuralları ve Usullerine ilişkin 409 (2016) sayılı Kongre Kararı, özellikle izleme prosedürlerini düzenlenmesine ilişkin XVII. Bölüm;

d. başkentlerin statüsüne ilişkin 219 (2007) sayılı Tavsiye Kararı;

e. Kongrenin Sırbistan’da yerel ve bölgesel demokrasiye ilişkin 316 (2011) sayılı Tavsiye Kararı;

f. Kongrenin, izleme faaliyetlerinde Avrupa Konseyi Bölgesel Demokrasi için Başvuru Çerçevesini [MCL-16(2009)11] kullanmasını sağlayan 299 (2010) sayılı Kararı ve Bakanlar Komitesinin Kongrenin 282(2010) [CM/Cong(2011)Rec282 final], sayılı Tavsiye Kararına verdiği, üye devletlerin hükümetlerini politikalar ve reformlar konusunda yukardaki Başvuru Çerçevesini hesaba katmaya teşvik eden cevabı;

g. raportörler Lucia Kroon (Hollanda, L, EPP/CCE) ve Sören Schumacher (Almanya, R, SOC) tarafından, 28 Şubat-2 Mart 2017 tarihleri arasında Sırbistan’a yapılan ziyaretin ardından hazırlanan Sırbistan’da yerel ve bölgesel demokrasiye ilişkin açıklayıcı not.

2. Kongre aşağıdaki hususları hatırlatmaktadır:

a. Sırbistan, Yerel Yönetimler Özerklik Şartını (AKAS no:122; bundan böyle “Şart” olarak geçecek) 24 Haziran 2005’te imzaladı ve 6 Eylül 2007’de onayladı. Şart Sırbistan’da 1 Ocak 2008’de yürürlüğe girdi. Şartın 12. Madde 2. Fıkrası uyarınca Sırbistan Cumhuriyeti Madde 4, Fıkra 3 ve 5; Madde 6; Madde 7 Fıkra 2 ve Madde 8 Fıkra 3’ün kendisini bağlamadığını beyan etti;

3 27 Haziran 2017’de İzleme Komisyonu tarafından onaylanan ön tavsiye kararı taslağı.

Komisyon üyeleri:

L. Verbeek (Başkan), A. Aftanasova, H. Akgün, T. Akyürek (yedeğe üye: Y. Barakazi), M. Angelopoulos, D. Anicic, L. Ansala, P. Avaliani, G.A. Axelsson, D. Azarov, N. Barbu, G. Bardeli, V. Belikov, M. Belin, R. Biedron, A. Bogdanovic, E. Bohlin, Z. Broz (yedeğe üye: R. Zeman), M. Buři, X. Cadoret, V. Casian, M. Cavara, G. Chatzimarkos (yedeğe üye: P. Filippou), M. Cools, V. Crudu, H. Daems, S. Dickson, N. Dirginciene, A. Dismore, R. Dodd (yedeğe üye: L. Gillham), G. Dođanođlu, D. Eray, R. Fejstamer, M. Gauci, G. Geguzinskas, A. Georgescu, K. Germanova, L. Gidei, B. A. Gram, R. Grenga, N. Grozev, I. Hanzek, L. Harribey, Z. Hassay (yedeğe üye: A. Magyar), G.M. Helgesen, B. Hirs, J. Hlinka, B. Hordejuk, V. Hovhanissyan, A. Ibrahimov, G. Illes, A. Jaunsleinis, D. Jikia (yedeğe üye: L. Kitesashvili), H. B. Johansen, A. Jozic, O. Kasuri, M. Kaufmann, B. Kerimođlu, J-P. Klein, A. Knobova, B. Krnc, L. Kroon, C. Lammerskitten, A. Leadbetter (yedeğe üye: H. Carr), F. Lec, P. Mangin, K. Marchenko, T. Margaryan, G. Marsan, P. McGowan, S. Mitrovski, R. Mondorf, S. Mosharov, D. Narmania, R. O’Grady, D. Pantana, V. Pasqua, G. Pauk, S. Paunovic, Z. Pava, M-L. Penchard (yedeğe üye: J-P. Liouville), H. Pihlajasaari, V. Prokopiv, A. Pruszkowski, P. Pryhara, Rautava, G. Riba Casal, R. Rio, J. Rocklind, R. Rohr, V. Santarsiero, R. Schafer (alternate: A. Hartmann), S. Schumacher, L. Sfirloaga, A-M. Sotiriadou, Y. Svitlychna, T. Taghiyev, A. Tarnavski (alternate: G. Raileanu), P. Thornton, K. Tolkachev, I. Tomic, A. Torres Pereira, M. M. T. Türel, A. Ugues, S. Vaag, K. Van Overmeire, V. Varnavskiy, L. Verbeek, R. Vergili, B. Voehringer, A. Vyras, H. Weninger, J. Wienen, D. Wrobel, L. Zaia, ZZ Rep CPL (UK).

N.B.: Oylamaya katılan üyelerin isimleri italik olarak belirtilmiştir.

Komisyon Sekreteri: S. Poirel.

b. Sırbistan Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Yerel Yönetimlerin Faaliyetlerine Katılma Hakkına İlişkin Ek Protokolü (AKAS No. 207) 8 mart 2017'de imzaladı;

c. İzleme Komisyonu raportörler Lucia Kroon (Hollanda, L, EPP/CCE) ve Sören Schumacher'i (Almanya, R, SOC) Sırbistan'da yerel ve bölgesel demokrasi hakkında bir rapor hazırlayıp Kongreye sunmak üzere görevlendirmiştir;

d. Kongre delegasyonu⁴ 28 Şubat ila 2 Mart 2017 tarihleri arasında Sırbistan'a bir izleme ziyareti yaptı, bu ziyaret sırasında Belgrad, Novi Sad ve Kovačica'ya gitti. İzleme heyeti bu ziyaret sırasında Şehirler ve Belediyeler Daimi Konferansı (ülkenin yerel ve bölgesel demokrasi birliği) temsilcileri, Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi ulusal heyeti, belediye başkanları ve belediye meclisi üyeleri, bölgesel temsilciler ve hükümet ve bakanlık temsilcileri, ulusal meclis ve Sırbistan'ın diğer merkezi kurumlarıyla görüştü.

3. Kongre, Avrupa Konseyi Sırbistan Daimi Temsilciliğine merkezi, bölgesel ve yerel düzeydeki Sırp makamlarına, Sırbistan Şehirler ve Belediyeler Daimi Konferansı'na ve ziyaret sırasında heyetin görüştüğü diğer taraflara sundukları değerli iş birliği ve heyete verdikleri bilgiler için şükranlarını ifade etmek ister.

4. Kongre aşağıdaki hususları memnuniyetle kaydetmektedir:

a. Avrupa Yerel Topluluklar Veya Yönetimler Arasında Sınır ötesi İş birliği Çerçeve Sözleşmesinin (AKAS No. 106) onaylanması ve Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Yerel Yönetimlerin Faaliyetlerine Katılma Hakkına İlişkin Ek Protokolün imzalanması;

b. hükümetin, özerk yerel yönetim sistemini Kamu Yönetimi Reform Stratejisi temelinde modernize etmek ve geliştirmek amacıyla aldığı inisiyatifler;

c. yerel yönetim kadrolarıyla ilgili mevzuatın kabul edilmesi;

d. farklı kültürlerden gelen halkların spesifik ihtiyaçlarının karşılanması ve başta Voyvodina Özerk Bölgesinde olmak üzere, azınlık dillerinin korunması açısından yürürlükteki mevcut iyi uygulamalar.

5. Kongre, aşağıdaki hususların özel dikkat gerektirdiğini kaydetmektedir:

a. son yıllarda mali kaynaklarda yapılan büyük bir kesinti nedeniyle yerel yönetim birimlerinin işlevlerini yerine getirmek için yetkileri dahilinde yeterli kaynakların olmaması (Madde 9, Fıkra 1 ve 2);

b. yerel yönetimler nezdindeki geçici görevlendirme yasağının pratikte uygulanmasının belirsiz olması (Madde 4, Fıkra 2);

c. yerel yönetimin yetkilerini zayıflatacak olan, sağlık bakımı ve eğitim kurullarını ve yöneticilerini atama sorumluluğunu yerel yönetimden merkezi yönetime aktarma önerisi (Madde 4, Fıkra 4);

d. bazı koşullarda seçilmiş bir yerel meclisin yerini almak üzere hükümet tarafından toplanabilecek geçici kurulun yetkileri konusunda yasal bir açıklığın olmaması (Madde 8, Fıkra 1);

e. Voyvodina Özerk Bölgesinin bütçesi ile ilgili anayasal hükmün uygulanmaması ve bunun sonucunda bölgeye sorumluluklarıyla orantılı mali kaynakların sağlanmaması (Madde 9, Fıkra 1 ve 2);

f. mali eşitleme sistemi ve devlet hibelerinin dağıtım alanının yeterince şeffaf olmaması, özellikle Maliye Bakanlığının rezerv fonu kaynaklarını dağıtım ölçütlerinin yeterince açık olmaması (Madde 9, Fıkra 5 ve 7).

⁴ Raportörlere çalışmalarında Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Bağımsız Uzmanlar Grubu üyesi Prof. Anders Lidström ve Kongre Sekreteryası yardımcı olmuştur.

6. Kongre, Bakanlar Komitesine Sırbistan makamlarına aşağıdaki hususları yerine getirme çağrısında bulunmasını tavsiye etmektedir:

- a. yerel ve bölgesel demokrasi ve yerinden yönetime ilişkin yasa tasarılarını karara bağlamak ve bunların etkili bir şekilde uygulanmalarını sağlamak suretiyle Kamu Yönetimi Reform Stratejisinin beyan edilen hedeflerinin takipçisi olmak;
- b. gerekli olan tasarruf tedbirlerine rağmen, yerel yönetimlere yetki ve sorumluluklarıyla orantılı mali kaynaklar tahsis etmek; böylece yerel yönetim üzerindeki mali kısıtlamaları kaldırmak;
- c. geçici görevlendirme yasağı kapsamında yerel yönetim kadrolarının işe alınmasını teyit etme ölçütlerini netleştirilmek ve bu ölçütlerin şeffaflığını artırmak;
- d. yerel yönetimin işlevlerine zarar vermemek için sağlık bakımı ve eğitim kurullarını ve yöneticilerini atama sorumluluğunu yerel düzeyde tutmak;
- e. bazı koşullarda seçilmiş bir yerel meclisin yerini almak üzere hükümet tarafından toplanabilecek geçici kurulun yetkilerini açık hale getirmek;
- f. Voyvodina Özerk Bölgesi bütçesine ilişkin anayasal hüküm anlaşmazlığını, bölgeye işlevlerini yerine getirmesi için yeterli kaynakları sağlamak amacıyla bir Voyvodina Özerk Bölgesi Finansman Yasası çıkarmak suretiyle çözümlmek;
- g. devlet hibelerinin dağıtımı ve Maliye Bakanlığının rezerv fonu kaynaklarının tahsis edilmesinde açık ve şeffaf ölçütler yerleştirmek.

7. Kongre, Bakanlar Komitesini Sırbistan'da yerel ve bölgesel demokrasiyle ilgili bu tavsiye kararını ve ekteki açıklayıcı notu bu üye devletle ilgili faaliyetlerinde göz önüne almaya davet eder.